

Krásná lupina je v pěstování bezskrupulózní dravec

Správa Krkonošského národního parku varuje: líbivá lupina se nenápadně plíží od chalup a ze zahrádek. Tato krásná kvetoucí rostlina však pro naše krkonošské luční druhy představuje velké riziko.

Lupina mnoholistá (*Lupinus polyphyllus*), známá také jako vlnobob mnoholistý, je původem ze Severní Ameriky. U nás se dlouhá staletí pěstuje jako okrasná rostlina. Ze zahrádek se ale začala šířit do okolí. Nejsnáze kolonizuje obnažená místa, kde i během jediné vegetační sezony dokáže zcela vytlačit ostatní druhy rostlin. Snadno se šíří podél cest a vodních toků. Lupina si zvolila dravou životní strategii s velice efektivním způsobem rozmnožování. Kvete od června a její bohatá květenství plodí velké množství semen s vysokou klíčitostí. Dospělé rostliny jsou mohutného vzrůstu pod nimi nic jiného růst nemůže. Jsou zdatné a vytvářejí rozsáhlé zapojené porosty. V symbióze s hlízkovými bakteriemi dokáže obohacovat půdu o dusík a mánit tak živinové poměry v půdě, vyhovující rumičným druhům jako je kopytář. V Česku je lupina mnoholistá klasifikována jako invazivní druh, který poškozují naše ekosystémy. Invazivní rostliny jsou charakteristické tím, že se snadno šíří na místa, kde nejsou původní. Produkuje vysoké množství semen a tvoří husté porosty. V našem prostředí nemají původní nepřírodní nepřátelé.

I na krkonošských loukách se lupina šíří od chalup a ze zahrádek, kde je pěstována jako okrasná. Postupně vytlačuje původní luční druhy. Pro krkonošské louky představuje vcelku závažné riziko. Pohled na kvetoucí lupinu je sice pěkný, ale pokud nezabráníme jejímu dalšímu šíření, na kterých loukách neporoste kromě lupiny nic jiného. Louky ztratí jak na výživové hodnotě, tak i na své druhové rozmanitosti. Mnoho místních druhů hmyzu a živočichů vázaných na původní luční druhy tak ztratí svůj domov. Lupinové louky nebudou vhodné na pastvu ani senoseň. Proč? Celá rostlina lupiny mnoholisté je jedovatá. Obsah alkaloidů v rostlině má v některých případech dosáhnout až 2,5 %. Jedovatá dávka pro ovci je 500 g trávy nebo 100 g semen. Otrava způsobuje poškození jater a nervového systému, srdce a ledvin. Projevuje se těžkým dechem, poruchami srdce a trávení, sloučeninou, krví v moči a celkovou neteností. Prognóza je vždy velmi nepříznivá. U člověka otrava zatím zaznamenána nebyla.

Provedená mapování potvrzují, že lupiny v Krkonoších pěstívají. Lupina na krkonošské louky nepatří. Jde to o agresivní invazivní druh, škodící rostlinám, které jsou v Krkonoších původní. Bohužel není v možnostech Správy KRNAP sekat lupinu včas včas tam, kde se rozšířila. Prosíme proto o pomoc vlastníky luk a hospodáře. Včasná seč omezí další šíření lupiny. Lupinu je třeba sekat nejdříve v době, kdy začne kvést, aby nemohla vytvořit semena. Správa KRNAP bude také ráda za jakékoli informace o výskytu lupiny v našich invazivních rostlinách v Krkonoších. A když na svých túrách jako návštěvníci hor uvidíte kvetoucí lupinu, klidně si ji utrhněte, pomůžete krkonošské flóře (pozor ale na lupinu odkvetlou se zralými semeny - abyste neoprášili jejímu dalšímu šíření).